

Promemoria; Statsrådets förordning om den erfarenhet och kompetens som krävs av utsedd besiktningsman, skeppsmätare, inspektör och flaggstatsinspektör

Specialmotivering

1 §. Tillämpningsområde. Enligt förslaget ska till förordningens tillämpningsområde fogas behörighetsvillkoren för sådana utsedda flaggstatsinspektörer som avses i 9 § i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten. Bestämmelserna om behörighetsvillkor för utsedda flaggstatsinspektörer finns i 7 § i denna förordning. Tillämpningsområdet omfattar också i enlighet med den gällande förordningen behörighetsvillkoren för utsedda besiktningsmän, skeppsmätare och inspektörer.

2 §. Behörighetsvillkor för utsedd besiktningsman. Den föreslagna paragrafen motsvarar delvis 2 § i den gällande förordningen. Det föreslås att bestämmelserna om examina i den gällande förordningen flyttas till 38 § i lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg (1686/2009).

Dessutom stryks kravet på att en utsedd besiktningsman ska ha eller ha haft ett giltigt II/2- eller III/2-behörighetsbrev enligt STCW-konventionen. Utsedda besiktningsmän utför huvudsakligen besiktningar av mindre fartyg som används i inrikes fart. Dessa fartygs tekniska system, konstruktion och verksamhetsmiljöer avviker avsevärt från de krav för fartyg i internationell fart som behörigheterna enligt STCW-konventionen i första hand grundar sig på.

Paragrafens 1 mom. 2 punkt ersätts med en bestämmelse enligt vilken utnämningensbrev kan beviljas en sådan utsedd besiktningsman som har minst fem års erfarenhet från sjöfarten och i praktiken har förvärvat särskilt kunnande som Transport- och kommunikationsverket med fog kan godkänna i enskilda fall.

Eftersom de utsedda besiktningsmännen i huvudsak besiktigar mindre fartyg som används i inrikes fart är det motiverat att också en sådan person kan godkännas som utsedd besiktningsman som har någon annan utbildning som hänför sig till besiktningar och särskilt kunnande som förvärvats i praktiken. Sådant kunnande kan ha förvärvats till exempel i uppgifter inom underhåll och reparation av fartyg samt inspektions- eller säkerhetsuppgifter. Den erfarenhet och det praktiska kunnande som erhålls genom dessa uppgifter kan med tanke på besiktningsuppgifterna vara lika ändamålsenliga som eller rentav mer ändamålsenliga än sjötjänstgöring enligt STCW-behörighetssystemet.

Det föreslagna tillägget möjliggör en mer flexibel och ändamålsenlig bedömning av kompetensen i de fall där sökanden tydligt kan påvisas tillräcklig teknisk och praktisk sakkunskap för besiktning av fartyg i inrikes fart.

3 §. Behörighetsvillkor för utsedd besiktningsman som utför yttre skrovbesiktningar genom dykning. Den föreslagna paragrafen motsvarar 3 § i den gällande förordningen.

4 §. Behörighetsvillkor för utsedd besiktningsman som besiktigar fartygs radioutrustningar. Den föreslagna paragrafen motsvarar till stor del 4 § i den gällande förordningen. Det föreslås att 1 mom. ändras så att en sökande som uppfyller något av behörighetskraven i 2 § 1 mom. 1–3 punkten i denna förordning kan godkännas som utsedd besiktningsman som besiktigar fartygs radioutrustningar. Syftet med ändringen är att lätta upp den tidigare regleringen, som i praktiken har ansetts vara för begränsande. Den gällande regleringen har förhindrat att sådana personer utses till besiktningsman som besiktigar radioutrustningar som annars skulle ha tillräcklig sakkunnighet och erfarenhet för att utföra uppgiften. Avsikten är att öka antalet utsedda besiktningsmän som är specialiserade på radioutrustningar och säkerställa att behörighetsvillkoren inte i onödan utesluter kompetenta sökande.

Den första meningen i det föreslagna 2 mom. motsvarar 4 § 1 mom. 2 punkten i den gällande förordningen. Dessutom föreskrivs det i momentet att en utsedd besiktningsman som besiktigar fartygs radioutrustningar ska visa Transport- och kommunikationsverket att han eller hon är insatt i lagstiftning och föreskrifter som gäller fartygs radioutrustning.

I paragrafens 3 mom. föreslås en ändring i kravet på hur många gånger en utsedd besiktningsman som besiktigar fartygs radioutrustningar ska delta i en introduktion som ordnas av Transport- och kommunikationsverket och i besiktningar av fartygs radioutrustning under ledning av bemyndigade besiktningsmän innan utnämningens brevet beviljas. Kravet lindras så att antalet deltagandetillfällen sänks från fem till tre. Den föreslagna ändringen stöder också målet att det ska finnas fler utsedda besiktningsmän som är specialiserade på radioutrustning än för närvarande.

5 §. Behörighetsvillkor för utsedd skeppsmätare. Den föreslagna paragrafen motsvarar till stor del 5 § i den gällande förordningen. Det föreslås att 1 mom. ändras så att en sökande som uppfyller något av behörighetskraven i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten i denna förordning kan godkännas som utsedd skeppsmätare. Ändringen kompletterar behörighetsalternativen och gör det möjligt att som utsedd skeppsmätare godkänna också sådana sökanden som enligt Transport- och kommunikationsverkets prövning har tillräckligt och ändamålsenligt kunnande för uppgiften men som inte har den utbildningsbakgrund som avses i momentet.

Dessutom föreslås det att 3 mom. i paragrafen upphävs, eftersom Transport- och kommunikationsverket inte längre ordnar skeppsmätningar. Sålunda kan sökanden inte förutsättas delta i skeppsmätningar som verket utför. I praktiken har antalet skeppsmätningar som utförs av utsedda skeppsmätare minskat, och numera baserar sig skeppsmätningen huvudsakligen på kontroll av ritningar. En mätning som görs på ett fartyg begränsar sig i allmänhet till säkerställande av enskilda mått, och kravet på att delta fem gånger enligt det gällande momentet motsvarar inte den nuvarande verksamhetsmiljön.

6 §. Behörighetsvillkor för utsedd inspektör. Det föreslås att 1 mom. ändras så att en sökande som uppfyller något av behörighetskraven i 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten i denna förordning kan godkännas som utsedd inspektör.

Detta gör det möjligt för Transport- och kommunikationsverket att i enskilda fall som utsedd inspektör godkänna en sådan sökande som inte uppfyller utbildningskraven enligt den gällande förordningen, men som

har visat sin kompetens genom annan utbildning som hänför sig till uppgiften och i praktiken förvärvat specialkunnande.

7 §. Behörighetsvillkor för utsedd flaggstatsbynspektör. Det föreslås att det till förordningen fogas en ny paragraf om behörighetsvillkor för utsedda flaggstatsbynspektörer. Flaggstatsbynspektörens uppgifter gäller i huvudsak fartyg i internationell fart på vilka internationella avtal om säkerheten och miljöskydd inom sjöfarten tillämpas, såsom SOLAS-, MARPOL- och lastlinjekonventionerna. Iakttagandet av dessa skyldigheter förutsätter att inspektören har god kännedom om fartygs konstruktion, säkerhetssystem, utrustning och bemanning samt förhållandet mellan olika certifikat och föreskrifter.

Därför är det motiverat att den utsedda flaggstatsbynspektören har praktisk erfarenhet av och är förtrogen med de i 2 mom. avsedda förfarandena för inspektion uttryckligen av fartyg som omfattas av tillämpningsområdet för SOLAS-konventionen. Detta säkerställer att inspektionerna utförs i enlighet med internationella standarder och att inspektören kan bedöma fartygens överensstämmelse med kraven på ett övergripande sätt.

Utöver de behörighetsvillkor som avses i 1 mom. ska en utsedd flaggstatsbynspektör för erhållande av utnämningssbrev uppfylla de krav som ställs i 2 mom. Kravet på introduktion och praktiska övningar under ledning av Transport- och kommunikationsverket samt deltagande i inspektioner av fartyg som omfattas av SOLAS-konventionens tillämpningsområde säkerställer att den utsedda flaggstatsbynspektören har tillräckliga yrkesmässiga förutsättningar för att sköta sin uppgift på behörigt sätt och som en inspektionsmyndighet som fungerar på statens ansvar.

8 §. Ikraftträdande. I den föreslagna paragrafen ingår en sedvanlig ikraftträdandebestämmelse.

Ikraftträdande

Förordningen avses träda i kraft den 6 juli 2027 samtidigt som lagen om tillsyn över fartygssäkerheten, lagen om ändring av lagen om fartygs tekniska säkerhet och säker drift av fartyg och lagen om ändring av miljöskyddslagen för sjöfarten träder i kraft.

Föredragande

Väinö Pitkänen, kommunikationsministeriet